

O znižanju vrednosti dolarja - Slika bede na Poljskem

MERODAJNE OSEBNOSTI PROPAGIRAJO ZNIZANJE
VREDNOSTI DOLARJA DA SE NUDI UPNIKOM MOŽ-
NOST, ODPLAČEVATI DOLGOVE. — KONGRES SE
PRIČNE V KRAKEM BAVITI S TEM VPRAŠANJEM.

Washington, D. C. — Ponovno se pričeli pojavljati glasovi, in sicer tudi iz krogov, ki stojijo blizu bodoči administraciji, da bo mogoče, izvele deželo iz sedanje krize le s pomočjo znižanja vrednosti dolarja, da bo imel kupno vrednost, kakor jo je imel povprečno tekom let 1921 do 1929. Ta ideja se zagovarja z motivacijo, da bi se s tem dala možnost farmerjem, da bi lažje plačevali svoje dolge. Pod razmerami, ki vladajo zdaj, trpijo enako dolžniki in upniki.

Tekom zadnjega desetletja se je breme dolgov, javnih kakor tudi privatnih, približno podvojilo. Izražena s številkami, je visokost dolgov enaka zdaj, kakor je bila pred kakimi štirimi leti. Vrednost dolarja pa se je zadnja leta znatno dvignila, kar ima za posledico, da so tudi dolgov znatno višji, četudi so po številkah ostali isti. Preveč zamotano vprašanje bi nastalo, ako bi se hoteli dolgov znižati sorazmerno z naraslo vrednostjo dolarja. Najbolj enostavna pot, da se to zopet izenači, pravijo zagovorniki inflacije, bi bila, da se zniža vrednost dolarja. S tem bi farmerji pridobili v toliko, da bi več dobili za svoje produkte in lažje odplačevali dolg.

Dočim pa bi farmer dobil na pr. za bušel pšenice po 52 centov, bi pa nastala zopet druga težkoča. Tisti namreč, ki od farmerja kupuje, bi tudi zahteval, da njegovi znižani dohodki pridejo na prejšnjo višino, da bi si lahko nabavljali svoje potrebščine. To bi pa dalje zopet vodilo do zviševanja plač in prišli bi v enake razmere, kakor so bile pred depresijo, da bi namreč cene skokoma rastle in s tem nevarnost, da se polom obnovi.

Kongres se bo v kratkem pričel baviti s predlogi glede izdajanja novega denarja v cirkulacijo. Neki senator svetuje, naj bi se to zgodilo na ta način, da bi vlada pokrila tekoči primanjkljaj z izdajanjem posebnih obveznic, ki bi se lahko vnovčile.

PRIPOROČAJO "ELEKTRIČNI DOLAR"

Atlantic City, N. J. — Pretekli ponedeljek so imeli učejaki, ki so včlanjeni v Zvezi za povzdigo znanosti, svoje letno zborovanje, na katerem se je razpravljalo neka originalna ideja. Predlagalo se je namreč, naj bi se sicer sedanji zlati denarni standard še v naprej ohranil, a poleg tega naj bi se uvedla nova podlaga za vrednost dolarja. Ta podlaga bi obstajala iz električne energije in na ta način izračunani dolar bi se nazival "Edisonov dolar". Njega vrednost bi bila istovetna z vrednostjo 40 kilovatnih ur. Vrednost električne energije se tekom petih let le neznatno izpremeni in tako bi bil ta dolar dokaj stabilen. Zdjaj je cena za 1 kilovatio uro 2 in pol centa.

OTROCI BREZ DOMOVANJ

Tolpe zapuščenih otrok se vlačijo po mestih na Poljskem. — Zlostne posledice depresije.

Varšava, Poljska. — Kakor v večini drugih dežel, ima sedanja kriza tudi na Poljskem strahovite posledice zlasti za mladino, ki je na poti skoraj popolnega podivjanja. Ker do skrajnosti obubožani starši ne morejo otrokom nuditi življenjskih potrebščin, si ti skušajo sami najti način, da se preživljajo. In ta način samoohrane kaže skrajno žalostno sliko.

Po vseh poljskih mestih, zlasti pa še v industrijskih krajih, se vidijo po cestah tolpe stradalajočih nedoraslih otrok, bosih, oblečenih v cunjce, ki prosjačijo in, kjer se jim prilika nudi, tudi krajevo.

V glavnem mestu, Varšavi, njih število ni tako veliko, kakor je po drugih mestih. Boje se namreč policije, ki je strožja kakor drugod, in zato ne nastopajo tako predrzno. Voljni so prevzeti tudi kako delo. Njih glavni cilj je, da si zberejo par belicov in z njimi kuojijo nekaj izvodov časopisov, katere naprej prodajajo.

Eno najslabših mest v tem oziru pa je mesto Lodz, pred par leti cvetoče industrijsko mesto, ki je pa zdaj skoraj popolna puščava. Na stotine otrok brez doma se vidi po tamkajšnjih ulicah, ki se podnevi skušajo preživljati z beračenjem in prodajanjem raznih malenkosti, ponoči pa s tatvinami. Deklice, stare 11 do 13 let se že udajajo prostituciji.

Prenočujejo te sirote, kjer pač najdejo kak toplejši kotiček. Najti jih je za plotovi, pod hišnimi vrati, pod mostovi in v zapuščenih kletih. Bolj podjetni med njimi so si izven mesta na polju zbili skupaj zasilne barake, brez oken seveda, v katere se jih nagnete vsako noč na stotine. Da bi za kako delo prišli, ti otroci niso zmožni. Sodišča imajo toliko posla z njimi, da jim ne posvečajo več nikake pozornosti. Po kratki zaporni kazni izpuste otroke zopet na prosto v njih prejšnje življenje.

ŠTEVILNE NESREČE TEKOM PRAZNIKOV

Chicago, Ill. — Po ugotovitvah Združenega tiska se je vsled raznih nesreč in nezgod pripetilo tekom treh božičnih praznikov širom cele Amerike nad 350 smrtnih slučajev. Kakor navadno, je največ žrtev zahteval avto, namreč 193. Osebe neseče so bile povzročene od vlakov, zastrupljenih piščaj, pretepev, utonitev itd. — Zadnje vrste nesreče so se pripetile predvsem pri drsanju; skupno jih je bilo 15. Od vseh držav jih je bilo največ pobitih v Kaliforniji, namreč 20.

HVALEŽEN ZA PODELJENO DRŽAVLJANSTVO

Iz veselja nad tem, da si je pridobil ameriško državljanstvo, se je Grk Perikles Keskoris iz Bostona, Mass., pokazal izredno velikodušno napram revnim brezposelnim. Skozi mesec dni je vsako jutro delil brezplačno zajutrek 200 brezposelnim. Na levi strani gori na sliki vidimo moža, ko oddaja listke za obed.

PRITISK NA HOOVERJA

Garner bo skušal izsiliti od Hooverja podpis za pivo.

Washington, D. C. — Načelnik poslanske zbornice, Garner, namerava s pritiskom izsiliti iz Hooverja, da bo podpisal predlog za legalizacijo piva, ako b. ta skušal odkloniti podpis, kakor se z nekatere strani pojavljajo glasovi. Dohodke iz legaliziranega piva namerava namreč postaviti v proračun in na ta način, ako bi predsednik ne hotel odobriti piva, da bi moral pristati na to, da se pokaže v proračunu primanjkljaj, s čimer bi se cela debata o proračunu morala odložiti do izrednega zasedanja prihodnjega kongresa.

POGREB MLADE ROJAKINJE

Chicago, Ill. — Včeraj, v sredo, se je vršil s sv. mašo v cerkvi sv. Štefana ob 10. uri dopoldne pogreb mlade tukajšnje rojakinje Mrs. Mildred Jordan (roj. Siller), 1805 W. 22nd St., ki je preminula preteklo soboto popoldne v cvetoči mladosti 21 let. Pokojna zapuščala poleg soproga tudi starše, Johna in Ano Siller, in dve sestrji. Pogreb je imelo v oskrbi pogrebno podjetje Louis Zefran. — Večni pokoj pokojni, iskreno sožalje preostalim.

KOBILICE POVZROČILE SAMOUMOR

San Salvador, Argentina. — Ogromno škodo so že povzročili velikanski kobličji roji, kateri so ponekod opustošili cele pokrajine. En sam roj je dolg okrog 350 milj in širok pet milj. Kamor se ta oblak vsede, ne ostane niti bilke zelenega. Neki tukajšnji farmer in njegova žena sta v ponedeljek zjutraj izvršila samoumori. Ko sta namreč opazila, da so čez noč kobličice uničile njih vrt in setev, sta se iz obupa obsela. V pismu, ki sta ga pred smrtjo napisala, pravita: Ves najin kapital je šel in delo treh let izgubljeno. Raje umreva, kakor bi pričela celi napor znova.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KRIŽEM SVETA INSULL OPROŠČEN

Rio de Janeiro, Brazilija. — V tukajšnji kaznilnici je v torek izbruhnil upor kaznjencev, ki so s kamenjem navallili na stražnike. Na pomoč je prihitela vojaška policija, ki je ukrotila upornike s plinskimi bombami.

Atene, Grčija. — Po poročilih iz obmejnih krajev so bolgarske revolucionarne tolpe vdrle preko meje na grško ozemlje, napadle grško obmejno stražo in skušale pograti v zrak neki brzovlak.

San Sebastian, Španija. — Neki deček je v tukajšnji bližini našel star grob, v katerem je ležalo 19 trupel, drugo vrh drugega. Kot domnevajo stari prebivalci, je ta grob najbrž iz časa vojne takozvanih karlistov, leta 1839—1842.

Moskva, Rusija. — Ob bližnjem nastopu druge industrijske petletke so sovjeti sklenili, da bodo z znatno počasnejšimi koraki skušali dospeti do svojega cilja. Proračun namreč nakazuje izdatkov za 1933 za cele tri milijarde rubljev manj kakor za leto 1932.

PRAVI, DA JE VESEL KONCA

Pittsburgh, Pa. — A. W. Mellon pravi, da je vesel, da se bo po 4. marcu lahko zopet posvetil privatnemu življenju. Mož je točasno ameriški poslanec v Angliji, prej pa je služil kot zakladniški tajnik pod tremi predsedniki. Zdjaj, ko je republikanska stranka potolčena, bo moral z njo tudi on iti v pokoj, najsi bo tega v resnici vesel ali pa ne.

BANDITI NE POZNAJO REŠPEKTA

Chicago, Ill. — V garažo na 540 E. 61st St. je prišel v ponedeljek zvečer neki bandit s samokresom v roki, pokazal na neki lep avto in pripomnil u službencu, da si bo tisti avto "kupil". Uslužbenec, neki niger, ga je s strahom pričel pregovarjati, naj pusti avto pri miru, češ, da je last nekega aldermana in da bi tatvina povzročila velik "trubel". Bandit pa je le odgovoril, da ima alderman dober okus za avtomobile in se odpeljal s svojim plenom.

Obraznava za izročitev Insulla se končala.

Atene, Grčija. — V torek se je pričela pred tukajšnjim priživnim sodiščem razprava o zadevi Samuela Insulla, bivšega Ameriškega denarnega magnata. S tem se je dala prilika Insulli, da se bori proti zahtevi ameriških oblasti, da se jim izroči pod obdolžbo sleparstva in poneverb. Sodišče pa je odločilo, da se mora Insull oporiti, češ, da ameriške oblasti niso doprinesle zadostnih dokazov, da je v resnici zakrivil to, česar ga obdolžujejo. Na ta način je Insull zopet svoboden.

GANGSTERJI UBILI DEKLICO

Chicago, Ill. — Državni pravnik Courtney je odredil temeljito preiskavo glede butlegerškega poslovanja v čičaškem predmestju Melrose Park, ko je bila na nepojasnen način ubita 19letna deklica Gertrude Modrow, katere mrtvo truplo so našli na božični dan zjutraj, prestreljeno skozi glavo. Ker se je umor izvršil popolnoma po gangsterskem načinu, se domneva, da je bilo to zopet eno gangsterskih maščevanj: Deklica da je namreč najbrž "preveč" vedela" in so jo zato odstranili.

ANGLEŠKI PARNIK SE PO TOPI

Kingston, Jamaica. — Neki britanski parnik je še pravčasno prihitel na pomoč, da je rešil 35 oseb moštva angleškega tovornega parnika Newborough, ki je bil namenjen v Vancouver s tovorom pšenice, a se je med potjo ponesrečil. Njegov SOS klice na pomoč je sprejel omenjeni britanski parnik v soboto zjutraj. Parnik se je, ko je bilo moštvo rešeno, s celim tovorom potopil.

"Branimo trdnjavo 'Amer. Slovenca' dokler smo še za njimi močnimi zidovi. Niti ene luknje ne sme depresija napraviti v nji! Vsi Slovenci k orožju! Vsi v bran našega katoliškega lista 'Amer. Slovenca'!" — Rev. J. Černe.

Iz Jugoslavije.

NESREČE PREGANJAJO UBOGEA KMETA: DVA NEVARNA POŽARA NA GORENJSKEM. — SNEG JE ZAPADEL PO CELI SLOVENIJI. — SMRTNA KOSA. — RAZNE NEZGODE IN DRUGE NOVICE IZ STARE DOMOVINE.

Velik požar v Kovorju

Tržič, 6. dec. — Sinoči malo čez polnoč se je pojavil rdeči petelin na strehi Koširjeve domačije v Kovorju. Goreti je začelo na skednju in ogenj se je širil z vso naglico, tako da je bilo mogoče rešiti le nekaj manjših reči. V hiši je bila lepo se razvijajoča trgovina z veliko zalogo raznovrstnega blaga, med tem tudi benzina in drugih eksplozivnih snovi, katere se je pa vendar z velikimi napor in nevarnostjo posrečilo še o pravem času rešiti in spraviti proč od ognja na varno. Še ena sreča je bila pri tem požaru, namreč ta, da je tedaj padel precej močan dež, kar je veliko pomagalo pri gašenju in pa da se niso od velikega ognja vnela tudi druga bližnja poslopja. Ves Kovor je bil seveda strašno razburjen, ker je v vseh vodnjakih kaj kmalu zmanjkalo vode in so morale brizgalne svoje delo ustaviti. — Škoda, ki jo je povzročil požar Koširju znaša nad 100,000 dinarjev, ker je zgorelo poleg pridelkov krme in strojev, enonadstropna stanovanjska hiša s trgovino in vsem blagom, dalje velik hlev in vsa druga gospodarska poslopja.

Ogenj v Selški dolini

Škofja Loka, 9. dec. — Je že tako, da nesreča nikoli ne počiva in človeka najraje zgrabitam, kjer je že itak dovolj hudega; včeraj, na praznik, je iz nepojasnenega vzroka izbruhnil močan ogenj pri posestniku Medičevcu na Zalem Logu v Selški dolini pri Železnikih. Bilo je že pod noč, ko je mirne vaščane vznemiril prestrašljiv klic: "gori, gori!" Nesreča se je tembolj povečala, ker je imel hišni gospodar tudi skedenj in gospodarski del hiše vse pod isto streho. Kaj hitro so se plameni razširili in zajeli skoro naenkrat vse podstrešje. Plameni so uničili posestniku do malega prav vso opravo ter stelo in krmo, ki je bila v sosednjih gospodarskih objektih. Na srečo je imel gospodar po strehi položene skale, da ni moč ognja gorečega in ožganega lesa sva nosila okoli, iz česar bi se v tem slučaju nesreča gotovo še povečala. Madiževčeva domačija je do tal zgorela in je lastnik hudo prizadet, zlasti še zato, ker je radi ohromelosti na obeh nogah onemogočen za vsako delo in tako si tudi ne more nič zaslužiti.

Sneg pokriva Slovenijo

Adventni praznik Matere Božje je prinesel dravski bano-vini sneg, ki je pričel padati že dan poprej. Po planinah in višje ležečih gorskih strminah in grebenih je seveda zapadel znatno poprej. Domala je pobeljena cela Slovenija za dobrih 10 cm. Kot žrtev prve snežene nesreče, poročajo iz Kamnika,

je poslala komaj petletna šolarica Francka Novakova iz Nevelj pri Kamniku, ki si je pri sankanju zlomila nogo.

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrl Jožef Pečar, uslužbenec državne železnice v pokoju. — V Stopičah pri Novem mestu je umrla Angela Stangelj, soproga posestnika in poštarja. — V ljubljanski bolnici je umrl France Koblar, oče profesorja Franca Koblarja, doma iz Železnikov.

Vojaški vikar

Za vojaškega vikarja in referenta v ministerstvu vojske in mornarice je bil namesto upokojenega vikarja Dr. Rožica imenovan vojaški vikar župnik Davorin Medved.

Neprevidnost

V ljubljansko bolnico so nedavno pripeljali 30letnega posestnika Miho Krivca iz Zaloga pri Kamniku, ker ga je neki tovarš v Spod. Berniku po nesreči obstrčil.

Eksplozija

Iz Konjic pišejo, da je Konjčane zelo prestrašila močna detonacija, ko je iz nepojasnenega vzroka nastala eksplozija v betonirani shrambi za smodnik, katero je imel trgovec Martin Šumer zgrajeno nekoliko ven iz trga. Razen strahu in razdejane shrambe ni bilo druge škode.

Oznanjevalec mile zime

Iz Celja poročajo, da je tržni nadzornik Jakob Poznič nedavno našel na Masarykovem nabrežju na Grofijoj majskega hrošča. — Pravijo, da je majski hrošč v jeseni oznanjevalec mile zime.

Smrtna nesreča otroka

Na Ostrožnem pri Celju je prevrnil nase devetmesečni sinček mizarkega pomočnika Maks Zupanc lonce vrele vode. Dobil je tako hude opekline po vsem telesu, da je še isti dan strašnih mukah umrl v bolnici v Celju.

Nesreča na deželi

36letna Marija Drnovšek iz Toplice pri Zagorju je padla na cesti in pri tem zadobila nevarne poškodbe, radi katerih je morala v bolnico. — Prste na roki si je po nepravdnosti odsekal 24letni mizar Peter Petro iz D. M. v Polju.

Negoda

Posestnikova hči Kristina Rožančeva iz Topola pri Begunjah je doma po stopnicah tako nesrečno padla, da si je zlomila roko. Radi tega in radi notranjih poškodb je morala v bolnico.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

AMERIKANSKI SLOVENE

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljnikov in dnevo po praznikih.

Izdaja in tiska: **EDINOST PUBLISHING CO.**
Naslov uredništva in uprave: **1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.**
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

POZOR!—Številka poleg vašega naslova na listu znači, do kdaj imate list plačan. Obnavljajte naročnino točno, ker s tem veliko pomagate listu.

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtka dopoldne.—Na dopise brez podpisa se ne ozira.—Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Slovincem v resen premislek!

Piše: Slovenski rudar.
(Konec.)

Ali mislite, da bi bilo sploh prišlo kdaj do svetovne vojne, ki je pustila za seboj tako strašne posledice? Da bi imeli večne, drage, brezuspešne razne mirovne in razorožitvene konference? Da bi imeli sedaj tako slabe čase, sedanjost svetovno krizo?

Da! Slab tisk je najbolj in največ kriv vsega zla na svetu. Zato je pa tudi najboljše sredstvo, najboljše orodje, najboljše zdravilo proti njemu dober tisk. Zato omejitev, opuščanje dobrega časopisja, varčevanje pri podpiranju dobrega tiska ne pomeni čase izboljševati, temveč iste še poslabševati. Če hočemo čase izboljševati, moramo slabe liste opuščati, zatirati, dobre pa še bolj pomnožiti, še bolj razširiti, še bolj naročati, še bolj podpirati!

Naj nas nikar druge potrebe ne odvrtaajo od podpiranja dobrega tiska, da bi zanje bolj skrbeli kakor za tisk, da bi radi njih zanemarjali dober tisk in nikar ne mislimo, da so kake druge potrebe večje, kakor je potreba dobrega tiska.

Naj bi se mi katoličani za vse drugo še tako brigali, zidali še toliko lepih cerkva, katoliških šol, imeli še toliko shodov in predavanj, naj bi še tako skrbeli za izobrazbo, za dobrodelnost, naj bi bili še tako požrtvovalni, naj bi se še tako trudili za vzgojo mladine, naj bi še toliko storili za blagor naroda v dušnem in telesnem oziru, in naj bi še toliko molili, hodili k maši, prejemali zakramente, še tako natanko in zvesto izpolnjevali verske dolžnosti, storili še toliko dobrega, še tako krščansko in pravično živeli — pri tem se pa za dober katoliški tisk nič ne brigali! — kmalu bi od vsega krščanstva nič ne ostalo.

Poglejte, kako se dandanes vse države oborožujejo in koliko milijonov izdajo za oboroževanje. Ali ne bi te države bolj pametno naredile, ko bi tiste milijone, ki jih zmečejo za oboroževanje, raje porabile za ljudski blagor, za zboljšanje socialnih razmer in olajšavo socialne bede? Seveda bi! Toda kaj pa bi lahko postalo z državo, katera bi za blagor državljanov tako skrbela, da bi bili srečni in zadovoljni, ko bi vso skrb in pozornost posvečala le ljudskemu blagru, da bi v njej vladala najsijsajnejše socialne razmere, za oboroževanje, za varnost, za obrambo pred drugo oborožujočo se državo, ki bi jej lahko nekega dne napovedala vojsko in jo nepripravljeno in neoboroženo napadla, premagala in zavzela, bi se pa nič ne brigala?

Kaj bi pomagalo taki državi, naj bi vladale v njej še tako dobre razmere, če pa ni varna pred sovražniki, ki jo vsak čas lahko napadejo, razdenejo in opustošijo?

Glavna in prva stvar, prva skrb je vendar in mora biti varnost, zavarovanje, sicer je vse drugo zastoj!

Zato naj bi podpiranje in naročanje dobrih časopisov najzadnje, čemur se odrecimo, kar opustimo, in le poteni, ko nam tudi za vse drugo manjka, ko tudi drugega več ne moremo. Potem šele pustimo naročanje in podpiranje dobrega časopisja, ko ga nam naročati in podpirati v resnici ni več mogoče. Dokler pa si moremo še kako pristradati, dokler si moremo le še kako prekriti za naročnino, da, dokler se moremo tudi še zadolžiti, ne pustimo dobrih, krščanskih časopisov.

In od takih, ki so brez vseh sredstev, se ne more in ne sme pričakovati in zahtevati, da bi časopise naročali in podpirali,

ko so sami pomoči in podpore potrebni, kajti kjer nič ni, tam se tudi pristradati nič ne more.

Takih je pa dandanes vsled splošne krize mnogo, ki tudi pri najbolj volji ne morejo več časopisov naročati, pa naj jim je ločitev od njim priljubljenih listov še tako težka in grenka.

Toda, je pa mnogo tudi še takih, ki bi lahko ali vsaj brez večjih žrtv naročali in podpirali dobro časopisje, pa se navadno izgovarjajo, da ne morejo, da nimajo denarja, med tem, ko za svoje lastne potrebe imajo dovolj, ko imajo še vedno denar za marsikaj drugega potrebnega in nepotrebnega. Zato pa ni lepo, ni niti pošteno in pravično, da eni sebi vse privoščijo in trošijo denar za luksuz, da si privoščijo dobro jed in pijanje, da si omislijo novo obleko, lepo pohištvo in moderno urejevanje stanovanja, imajo to in ono, za kar vse zmorejo, kakega dolarja za dobre katoliške časopise pa ne zmorejo, čeprav se štejejo za dobre katoličane, med tem, ko drugi, ki jim denarja vedno in za vse manjka, ko trpe pomanjkanje, ko mnogokrat tudi najpotrebnejšega nimajo, ko se večkrat tudi za preoblečijo nimajo, pa si še toliko pristradajo, da podpirajo dobro časopisje in so naročeni ne na eden, dva ali tri časopise, temveč dvakrat, trikrat ali še večkrat toliko časopisov.

Ko bi se vsi ameriški katoliški Slovenci zavedali važnosti, potrebe in koristi dobrega, katoliškega tiska in dolžnosti, ki jo imajo katoličani do njega tako, kakor se nekateri, se nam ne bi bilo še bati za obstoj našega dnevnika, Amer. Slovenca.

Zato naj bi vsi dobromisleči ameriški Slovenci spoznali, kaj nam je bil naš dnevnik Amer. Slovenec do zdaj in kolik pomen ima za nas tudi še v bodoče, in se z vso resnostjo zavzeli zanj vsaj tisti, ki jim je mogoče, drugi pa potem, ko jim bo mogoče. Naj nam bo v teh za naš dnevnik odločilnih dneh največja skrb, da ne preneha, kar bi pomenilo za nas nekaj tako usodnega, da si tega zdaj niti predstavljati ne moremo.

Naj bo za sklep še to, da bi bilo na mestu, ko bi se po vseh naših katoliških napravah napravilo na steno tak ali podoben napis:

ČUJTE!

Poskrbite najprej zame, podpirajte najprej mene, brigajte se najprej zame, posvečajte vso skrb in pozornost najprej meni, potem šele skrbite za to napravo, potem šele jo podpirajte, potem se šele zanj brigajte, potem šele jej posvetite vašo skrb, vaš trud, vaše delo, vaše žrtve, ker sicer bo vse vaše prizadevanje, vsa vaša skrb, ves vaš trud in delo, vsi vaši napori in vaše žrtve zastoj, ker jaz sem podlaga vašega napredka, varuh in branitelj vsake vaše naprave in vse vaše naprave brez mene so brez pomena. Jaz pomenim več kot vse vaše cerkve, vaše šole, vse vaše verske vaje, pobožnosti, bratovščine, misijoni, vaše bolnišnice, samostani. Jaz sem obrambni zid, ki varuje vse te vaše naprave, sem orožje in ščit, ki odbija napade sovražnikov. Ne pozabite, da jaz pomenim več, da sem jaz več kot ta vaša naprava. Zato, če si hočete to vašo napravo ohraniti, če hočete, da bo uspevala in napredovala, ohranite, čuajte mene, skrbite, da bom uspeval, napredoval, se razširjal, ja, kajti če mene zapustite, zanemarite, bo tudi ta vaša naprava propadla, jo boste prej ali slej izgubili. Z menoj boste vse pridobili, si vse ohranili, brez mene ničesar.

Ali veste, kdo sem jaz? Jaz sem TISK.

NEKAJ NEPRIČAKOVANEGA...

Sheboygan, Wis.

Dolžnost nas veže, da se tem potom najlepše zahvalimo naši mladini, ki je priredila tako uspešno božičnico in staršem, ki so jo tako obilnostevlino posetili. Res, v teh slabih časih nismo pričakovali take udeležbe, zato pa tudi tembolj cenimo požrtvovalnost dragih staršev naše ljube mladine. Prijatelj malih naj obilno blagoslovi vsa dobra srca! Naj rosi dež milosti na vso župnijo, na farane, ki so dobre volje, to je, da imajo voljo storiti vse, kar je v njihovi moči, v dosegu lastnega srčnega miru in dobrobiti cele naselbine.

Program pri naši prireditvi je bil sledeči: Najprvo so nastopili naši najmanjši. Sanjkali so se in drsali. Osem malih deč-

ozdravila in namestu enega zoba izdrla kar tri — kar lahko danes storiš, ne odlašaj na jutri. Da je ta razred pel kot škranjčki, je umljivo.

Deklice 6. in 7. razreda so zapele "Predici". Antoinette Retel jim je pa predla na pravi kolovrat. Edward Melave je šel k dentistu Stanley Cigaletu in Teddy Repenšku. Joj, kako se nam je revež smilil. Če sodimo po Melaveu, mora biti zobobol nekaj strašnega. Čuvajmo zobe, dokler ne bolijo in ko začno boleti, hitro k dentistu.

Osni razred je uprizoril igro, v kateri dve teti, Miss Anna Marver in Alice Podražaj, pričakujeta z veseljem prihoda male deklice Addie, njune nečakinje. Addie je pa fant, poreden za sto dečkov in presenečenje je veliko. Kuharici Evi Kolar navedlje mali lump buck v kuhinjske brišče, da se vsa opika, ji polije bombone s petrolejem in vrže mačko v testo, nagaja, da reva hoče iz službe. Nazadnje vsuje skrivoma popra v čaj, ki je namenjen snubcu — Stanley Savinšku. Drugi teti in njenem oboževalcu Frank Cigaletu postavljata na stole lepljiv papir in nazadnje zadene Addie mascevanje razsrdjenih tet in snubcev. Addie je bil mali Raymond Modic. Upamo, da bo ta otrok še večkrat zabaval naše občinstvo in da bo zrasel v pridnega fanta.

Fantje 8. raz. so zapeli pesem: Savica. Christina Babošek je nežno zapela "Dekliško željo". Njena mati, Virginia Grandič, jo je pa strogo posvarila:

"O preljuba hčerka ti, Varuj takih se stvari. Saj ne veš, kaj govoriš. Zakon je res velik križ. Omožiti se ne daj. Saj to ni nikakšen raj."

Ne smemo pozabiti dati besedo zahvale materam, ki spadajo k Slov. Ženski Zvezi. Darovale so svoto denarja za sladkor, s katerim je bila obdarovana naša šolska mladina. V imenu otrok iskren Bog plačaj in vesele praznike! S. L.

Z GRICA SV. TEREZJE

Johnstown, Pa.

Novico vam povem. Dne 2. januarja 1933, torej čez kak teden dni, bo obhajala naša cerkvena patrona poseben jubilej. To bo njen "Birth Day" in takrat bo naša svetnica stara 60 let.

Pri tej ali oni cerkvi praznujejo take jubileje tako, da pravi: naša cerkev je stara 60 let, njen patron ali njena patrona pa še kak tisoč let več. Pri nas pa ni tako. Naša cerkev še dve leti ni stara, torej ne moremo obhajati njene šestdesetletnice. Prav zares torej bomo slavili 60letnico naše cerkvene patronne, ne pa naše cerkve. Saj je splošno znano, da je naša cerkvena patrona, Mala Cvetka, ena "najmlajših" svetnic.

Da, rojena je bila 2. januarja 1873. Umrla je mlada. Prav lahko bi še danes živela, pa bi je niti za posebno starko ne

Skromna pesnika. — Ko je Victor Hugo leta 1882 obedoval z nekimi prijatelji, se je obrnil k F. Coppee-ju, dvignil kozarec in rekel: "Kako bi bilo, če bi midva, edina prisotna pesnika, pila na najino skupno zdravje." "Učitelj," odgovori Coppee skromno, "tu je le en pesnik." "A jaz," odvrne Hugo v smehu, "kaj jaz nič ne veljam!"

Tako je. — V majhnem, zapuščenem kraju je policija odkrila ponarejevalnico denarja in njene lastnike zaprla. Ljudje so potem upravičeno vzdihovali: "Škoda, edino podjetje, ki bi se izplačalo, pa še v tega se je vteknila policija."

Moderna beratica. — Denarja vam ne morem dati, ker ga tudi sam nimam odveč. Imam pa ponošeno obleko, ki vam jo lahko dam. Ni sicer nova in tudi ni več moderna, pa bo že dobra. — Nič ne de, gospa, si jo dam pa prenarediti.

Ponos kluba. — Predsednik lahkoatletskega kluba se baha: "To vam je dečko, ta naš tekač! 15 km je pretekel v rekordnem času, potem je na cilju preskočil še dva metra visoko ograjo." "Hm, to pa ni nič čudnega, pri takem zaletu."

Čista resnica. — Torej si res vesel, Mihec, če pridem k vam?" "Pa še kako! Kadar pridete vi k nam na kosilo, skuha marnica vedno mnogo boljše."

Narobe razumel. — Čuj, prijatelj, že teden dni si moj gost; ali se ne bojiš, da bo tvoji ženi in otrokom dolgčas po tebi? — Saj res, kar brž jim piši, naj še oni pridejo.

V rodbini. — Mihec pride h kosilu neumit. Mati pravi služkinji:

— Marička, pojdi te umijte Mihecu roke in obraz. Kmalu se pa zasliši iz kopalnice obupen krik: — Mamica, pridi brž sem, Marička mi umiva tudi vrat.

V zadregi. — Gospodična, ali bi se poročili tudi s tepcem, če bi imel mnogo denarja?

— Ali je to prikrita ponudba?

Jasen odgovor. — Papa, kaj je imelo človeštvo, predno je Marconi izumil radio?

— Mir.

Varčnost. — Mož: \$500 za pristan? Ne, tega ti pa res ne kupim!

Žena: Toda pomisli, možiček, koliko bom prihranila pri rokavicah!

"Prijatelja spoznaš v nesreči, sotrudnika listov pa v depresiji!" — Rev. J. Černe.

(Dalje na 3. strani)

TARZAN GRE PO ZLATO V OPAR.

Na Tarzanovem ranču v džungli je vladalo zopet staro zadovoljno življenje. Zvesto službovanje in delo zamorec ter staro in mlado Opar, ki so ga zamorec skrbeli Arabom in Abisincom, je prineslo novo življenje in novo zadovoljstvo. Zopet je izgledalo, da so vsi posabili prejšnje trpljenje in čase. Nekega dneva je gospodinja Greystoke odločil veliki lov za sebe, svojega ženo in svoje službenice. Zamorec vojaki so silno ljubili lov in zato ga je odredil Tarzan.

(102)

Podali so se daleč v džunglo za več dni. Lov je siljajo uspel in so se vrnili s kraljem daset dni zatem iz lova. Vsa družba je bila dokaj vnosa razpoložena. Tarzan, Ivana, Basuli in Megambli so jozdili pred četo in se veselje razgovarjali. Na enkrat pa se Ivanin konj zdrane in prestraši. Tarzanovo ostrino oko je takoj našlo na tleh v gosti travi neki človeški okostnjak, kateri je bil še ves preračen s travo. Tarzan skoči s konja, da ogleda.

(Metropolitan Newspaper Service)

Kraj grmočja je ležal okostnjak, zraven njegova pa mala vrečka, v katerem so bili trdi predmeti. "Tu so oparski dragulji," vzkligne Tarzan. "To je vso, kar je ostalo od Helgidine Werpert!" — Mugambli se začne pri tleh bledeti na glas smejati in reče: "Poglejte v vrečko gospodari!" in videli boste kaksi dragulji so, za katere je Werper žrtvoval svoje življenje. "Pa zakaj se smejaš?" pravi Tarzan. "Zato, ker sem jaz napolnil Belgijcu vrečko s peskom, preje nego."

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

... sem pobegnili iz abisinkega ujetništva in jaz sem odnesel prave dragulje. Ni pa moja krivda, da no mi jih pozneje ukradli." Toda, ko je Tarzan razvezal vrečko in izul vsebino na svojo dlan, so bili pravi oparski dragulji. Kako je Werper zopet do njih prišel, je bila za vse uganka? To sta pa znala samo goščasti samec Chulk in Werper, ta dva pa sta bila sedaj mrtva. Tako se konča to poglavje. Prihodnje poglavje se imenuje: "TARZAN IN IZGUBLJENO CESARSTVO" — vrlo zanimivo.

DENARNE POŠILJATVE

pošiljamo v stari kraj zanesljivo in točno brez vsakega odbitka, po dnevnem kurzu, v dinarjih, tirah in dolarjih. Denar prinese poštar direktno na dom prejemnikov. Včeraj smo računali:

V JUGOSLAVIJO:	V ITALIJO:
100 Din \$ 1.95	100 Lir \$ 5.70
300 Din \$ 5.00	200 Lir \$11.20
500 Din \$ 8.25	300 Lir \$16.40
1000 Din \$16.25	500 Lir \$26.75
5000 Din \$79.00	1000 Lir \$52.50

Na željo pošiljamo tudi, da prejemo prejemniki v starem kraju izplačilo v ameriških dolarjih.

John Jerich

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Zapadna Slovanska Zveza

DENVER, COLORADO.

Naslov in imenik glavnih uradnikov.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: Anton Kochevar, 1208 Berwind Ave., Pueblo, Colo.
Podpredsednik: Geo. J. Miroslavich, 3724 Williams St., Denver, Colo.
Tajnik: Anthony Jeršin, 4825 Washington St., Denver, Colo.
Blagajnik: Michael P. Horvat, 4417 Penn. St., Denver, Colo.
Vrhovni zdravnik: Dr. J. F. Snedec, Thatcher Bldg., Pueblo, Colo.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: Matt J. Kochevar, 328 Central Block, Pueblo, Colo.
2. nadzornik: Mary Grum, 4949 Washington St., Denver, Colo.
3. nadzornik: Joseph Skrabec, 412 W. New York Av., Canon City, Colo.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: Leo Jurjovec, 1840 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
2. porotnik: Anton Rupar, 408 E. Mesa Ave., Pueblo, Colo.
3. porotnik: Rose Grebenc, 873 E. 72nd St., Cleveland, Ohio.
4. porotnik: Edvard Tomšič, Box 121, Farr, Colo.
5. porotnik: Peter Blatnik, Box 286, Midvale, Utah.

URADNO GLASILO:

"Amerikanski Slovenec", 1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.

Vse denarne nakaznice in vse uradne reči naj se pošiljajo na glavna tajnika, vse pritožbe pa na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem v odrasli oddelki, spremembe zavarovalnice, kakor tudi bolniške nakaznice, naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Z. S. Z. se priporoča vsem Jugoslovancem, kakor tudi članom drugih narodnosti, ki so zmožni angleškega jezika, da se ji priključijo. Kdor želi postati član Zveze, naj se oglasi pri tajniku najbližnjega društva Z. S. Z. Za ustanovitve novih društev zadostuje osem oseb. Glede ustanovitve novih društev pošte glavni tajnik na zahtevo vsa pojasnila in potrebne listine.

SLOVENCI, PRISTOJATE V ZAPAD. SLOVANSKO ZVEZO!

SREČNO, ZDRAVO IN BOLJŠE NOVO LETO 1933

prav iskreno želi in vošči vsem glavnim uradnikom (cam), vsem uradnikom (cam) lokalnih društev, kakor tudi vsemu članstvu ugled Zapadne Slovanske Zveze!

UREDNIŠTVO IN UPRAVA GLASILA Z.S.Z.

FINANČNO POROČILO Z. S. Z. ZA MESEC NOVEMBER 1932.

FINANCIAL REPORT OF THE W.S.A. FOR NOVEMBER, 1932.

Prejemki od društev — Receipts from lodges:

St. dr. Lodge No.	Smrt. Fund	Bolniški \$1.00 Sick & Acc. Fund	\$2.00 Sick & Acc. Fund	Dobrodelni sklad Beneficent Fund	Stroškovni sklad Expense Fund	Skupaj Total
1.	135.43	146.20	12.05	3.34	41.75	338.77
3.	135.83	207.15	12.05	4.68	59.00	418.71
4.	41.02	38.25	—	.84	10.50	90.61
5.	109.79	120.80	—	2.56	32.00	265.15
6.	25.30	28.50	—	.60	7.50	61.90
7.	133.01	132.85	—	2.88	36.00	304.74
8.	7.35	21.85	—	.52	6.50	36.22
9.	70.73	85.45	—	1.94	24.50	182.62
11.	18.62	17.75	—	.48	6.00	42.85
13.	12.25	14.25	—	.30	3.75	30.55
14.	90.87	70.40	60.20	1.66	20.75	243.88
15.	25.15	17.10	24.10	.40	5.00	71.75
16.	144.88	153.55	—	3.82	47.75	350.00
17.	28.81	41.80	—	1.12	14.00	85.73
20.	29.48	31.55	—	.68	8.50	70.21
21.	56.32	55.90	—	1.28	16.00	129.50
22.	43.89	38.95	—	.88	11.00	94.72
23.	35.96	30.60	—	.68	8.50	75.74
24.	27.96	27.15	—	.72	9.00	64.83
25.	18.72	19.65	—	.48	6.00	44.85
26.	20.85	16.55	—	.38	4.75	42.53
27.	4.09	7.50	—	.16	2.00	13.75
28.	2.18	17.10	12.05	.42	5.25	37.00
29.	64.35	75.00	—	1.72	22.00	163.07
30.	23.02	20.80	24.10	.48	6.00	74.40
31.	11.97	12.95	—	.32	4.00	29.24
32.	41.61	41.10	—	.98	12.75	96.44
33.	16.47	40.45	12.05	1.18	14.75	84.90
34.	6.56	4.00	12.05	.16	2.00	24.77
36.	24.09	16.75	12.05	.44	5.50	58.83
37.	17.70	31.35	—	.66	8.50	58.21
38.	13.54	14.25	—	.30	3.75	31.84
40.	29.03	22.80	—	.48	6.25	58.56
41.	78.22	80.25	—	1.98	24.75	185.20
43.	9.16	9.05	—	.20	2.50	20.91
44.	10.77	11.40	—	.24	3.00	25.41
45.	15.27	11.40	—	.24	3.25	30.16
46.	11.79	13.45	—	.32	4.00	29.56
47.	12.25	16.15	—	.34	4.25	32.99
48.	4.82	9.50	12.00	.22	4.25	30.79
1609.11	1771.50	192.70	41.08	517.50	\$4,131.89	

Obresti od obveznic — Interest on Bonds:

\$2000 D. U. Stadium, 3%	40.00
\$7000 Alamosa, Colo. Sewer, 6%	210.00
\$2000 Brush, Colo. Sewer, 5 1/2%	55.00
\$2000 Clayton, N. M. Pav., 6%	60.00
\$4000 Mountainer, N. M. Water, 6%	120.00
\$5000 Springfield, Colo. Pav., 6%	150.00
\$4000 Aurora, Colo. Sewer, 5 1/2%	110.00
\$4000 Pueblo County, Colo. Consolidated S. D., 4 1/2%	90.00
Povrnjeno na — Refunded on Miami, Ariz. Pav.	36.36
Skupni dohodki — Total Income	\$ 5,003.25
Preostanek November 1, 1932 Balance	\$163,993.37
Skupaj — Total	\$168,996.62

Izdatki November, 1932 Disbursements:

Iz \$1 boln. in poskod. sklada—From \$1 Sick & Acc. Fund	1518.00
Iz \$2 boln. in poskod. sklada—From \$2 Sick & Acc. Fund	466.00
Iz smrtnskega sklada — From Mortuary Fund	1800.00
Iz dobrodelnega sklada — From Beneficent Fund	24.90
Skupni izdatki društvom—Total disbursements to lodges	3808.90
Razno — Miscellaneous:	
Tiskovine — Printing	22.50
Najemnine pisarne — Rent	15.00
Tajniška plača — Secretary's Salary	175.00
Telefon in pošta — Telephone & Postage	15.00
Government Tax on Checks	1.52
Stroški pri izmenjavi kuponov — Exp. in exchanging coupons	.25
Skupni izdatki — Total disbursements	\$ 4,038.17
Preostanek November 30, 1932 Balance	\$104,958.45

IZPLAČANA BOLNIŠKA PODPORA IN OPERACIJE SICK AND OPERATION BENEFITS PAID:

St. dr. Lodge	Ime Name	El.	\$1.00	\$2.00	St. dr. Lodge	Ime Name	El.	\$1.00	\$2.00
No.	of member		Fund	Fund	No.	of member		Fund	Fund
1	John Pektetz, Sr.		28.00		17	Mary Jelinkar		10.00	
3	Pete Kozak			20.00	21	Anna Koschak		40.00	
3	Alex Kras Papis		20.00		21	Agnes Puzel		14.00	
3	Frank Slak		20.00		21	Joe Vidervol			10.00
3	John Starcar		20.00		22	Boze Casso		47.00	
4	Andy Palctich		15.00		22	Joseph Gaspar		8.00	
5	Anna Dornick		118.00		22	Mike Kroskovich		10.00	
5	Joe Dornick		29.00		23	Frank Ivancic		10.00	
5	Joe Kerzan		23.00		24	Agnes Mismash		46.00	
5	Mary Kikel		59.00		25	Mary Zavolovsek		17.50	
5	Katherine Mohar		10.00		27	Louis Markovich		61.00	
5	Anna Praprotnik		32.00		28	Amelia Hribar		115.00	
5	Mary Rutkey		29.00		28	John L. Podpechan			54.00
5	Matt Stalcir		27.00		29	Mary Kucher		15.50	
6	Stanko Kukuljan		14.00		30	Peter Grigich			56.00
6	Mary A. Grimm		91.00		30	Evert Ranta			17.00
7	Mary Kastelic		8.00		32	Frank Fende		10.00	
7	Anna Lakovich		20.00		32	Frances Kobal		28.00	
7	Mary Puzel		10.00		32	George Podjed		28.00	
7	Mary Skul		20.00		33	Anna Cheplak			73.00
7	Kath. Vukosinich		20.00		33	Louis J. Zeiran		53.00	
9	Christine Arko		14.00		33	Mile Zigela			122.00
9	Mary Hada		105.00		34	Martin Cetin			15.50
9	Theresa Koncilia		28.00		36	Luka Strahinich			21.00
9	Joseph Skrabec		9.00		38	Louis Krizak		41.00	
13	William Golob		20.00		38	Mary Lumbert		14.00	
13	John Rudman		19.00		41	Mary Vessel		37.00	
15	Tony Perne		28.00		44	Ed. Tomšic		6.00	
16	Katherine Rupar		31.00		45	Frank Ule			15.50
16	Anton Stame		10.00		48	John Popovich			62.00
16	Anna Yaklich		10.00						
17	Joe Kremensek		20.00						
Skupaj — Total					\$1518.00				\$466.00

SMRTINE IZPLAČANE ZA SLEDEČIMI ČLANI DEATH CLAIMS PAID FOR THE FOLLOWING MEMBERS:

1.	Frank Virant	\$ 500.00
4.	Joseph Smith	300.00
5.	Frank Praprotnik	500.00
24.	Agnes Mismash	500.00
Skupaj — Total		\$1800.00

IZPLAČANO IZ DOBRODELNEGA SKLADA: BENEFITS PAID FROM BENEFICENT FUND:

25.	Louis Ostir	\$ 8.04
25.	Joe Pavlich	8.04
25.	Joe Paulich, Jr.	4.26
25.	Anna Paulich	.90
29.	Mary Jereb	3.66
Skupaj — Total		\$24.90
Denver, Colo., December 24, 1932.		Anthony Jeršin, gl. tajnik—Sec'y.

FINANČNO POROČILO ML. ODD. ZSZ. ZA MESEC NOVEMBER 1932. FINANCIAL REPORT OF THE JUVENILE DEPT. OF THE W. S. A. FOR NOVEMBER, 1932.

Prejemki od društev — Receipts from Lodges:

St. dr. Lodge No.	Vsota Amount	St. dr. Lodge No.	Vsota Amount
1.	16.05	26.	4.80
3.	35.75	27.	3.60
4.	5.10	28.	1.50
5.	7.35	29.	4.05
6.	2.85	30.	2.85
7.	6.30	31.	.60
8.	.15	32.	1.65
9.	7.80	33.	20.10
11.	.75	34.	.15
14.	6.75	36.	.90
15.	1.80	37.	1.95
17.	1.50	38.	.45
20.	2.10	40.	.75
21.	2.25	41.	18.15
22.	.60	44.	1.50
23.	.75	45.	1.35
24.	1.20	46.	1.80
25.	.60	47.	.45
Skupaj — Total		\$166.25 \$166.25	
Preostanek November 1, 1932 Balance		\$7,742.63	
Preostanek November 30, 1932 Balance		\$7,908.88	
Denver, Colo., December 24, 1932.		Anthony Jeršin, gl. tajnik—Sec'y.	

SPREMEMBE V ČLANSTVU Z. S. Z. ZA MESEC NOVEMBER 1932. CHANGES IN MEMBERSHIP OF THE W.S.A. FOR NOVEMBER, 1932.

Pristopili — Entered:

No. 41: Anton Gosar, c. 4848, C. 41, Ins. \$500 & \$1; Mary Gosar, c. 4849, C. 39, Ins. \$1000 & \$1.
K št. 48: Joseph Bozich, c. 4850, C. 28, Ins. \$250 & \$1.

Prestopili iz razreda 'A' v 'B' — Transferred from Class 'A' to 'B':

Pri št. 3: Joe Hren (909), c. B87.
Pri št. 5: Joseph Bozic (1565), c. B88.
Pri št. 14: Anna Domenko (3572), c. B89; Louis Domenko (3079), c. B90; Ursula Pasich (3373), c. B91.
Pri št. 29: Mary Bambich (4101), c. B92.
Pri št. 16: Joseph Zabukovec (1503), c. B93; Katherine Zabukovec (2993), c. B94.

Zopet sprejeti — Reinstated:

Pri št. 3: Rose Grebenc, c. 2459; Frank Renat, c. 720.
Pri št. 13: Anton Lesjak, c. 805; John Lesjak, c. 2137.
Pri št. 14: Anna Domenko, c. 3572; Louis Domenko, c. 3079; Ursula Pasich, c. 3373.

Pri št. 16: James Pugel, Jr., c. 3102; Katy Zabukovec, c. 2993.
Pri št. 21: Margaret Bohinc, c. 2278; Frank Koshir, c. 1876; Math Lah, c. 4352.

Pri št. 22: Carl Bush, c. 2776; Katherine Hervat, c. 2960; Mike Smith, c. 1771; Rudolph Smith, c. 1745.

Pri št. 23: Joseph Poje, c. 2909.
Pri št. 24: John Skufca, c. 3772.
Pri št. 26: Mary Guzo, c. 3020.

Pri št. 29: Mary Jereb, c. 2982; Alice Lesjak, c. 4391; Mary Merhar, c. 3383; Anton Mramor, c. 3914; Frances Poje, c. 3262; Louis Shustar, c. 3056; Antonia Zadnik, c. 4127; Louise Zidanec, c. 4710.

Pri št. 31: Martin Aubel, c. 4361.
Pri št. 32: Joe Jaken, c. 3948.
Pri št. 36: John Makovec, c. 3561.

Suspendirani — Suspended:

Pri št. 1: John Judish, c. 2749.
Pri št. 3: Rosalia Crist, c. 1848; Joseph Fabian, c. 1304; Mary Fabian, c. 1305; Louis Lakner, c. 1379; Frances Zalar, c. 1992.

Pri št. 5: Peter Suty, c. 2254.
Pri št. 7: Corine I. McKee, c. 4817.
Pri št. 14: Eso Uzelac, c. 4607.

Pri št. 16: Jacob Dolgan, c. 2031; Mary Dolgan, c. 4629; Mary Dolgan, c. 2035; Joseph Klobas, c. 1755; Mary Novak, c. 3513; Anton Perme, c. 2042; Frank Tekavec, c. 3232; Mary Tekavec, c. 3349.

Pri št. 17: William Loboko, c. 4788.
Pri št. 21: Frank Starc, c. 2771; Joe Vidervol, c. 2854.
Pri št. 22: Katy Starcevic, c. 1898.

Pri št. 23: Leopold Novoda, c. 2129; Amelia Strumbel, c. 2777.
Pri št. 25: John Oster, c. 3476; Rose Oster, c. 4605; Anton Volcic, c. 1948.

Pri št. 26: John Hayduk, c. 4820; Jacob Vidrih, c. 1653.
Pri št. 28: Julia Zernagst, c. 4445.
Pri št. 29: Florence Apic, c. 2079; Antonette Donat, c. 3939; Mary Gabor, c. 3911; Julia Kovca, c. 3569; Mary Novak, c. 4201; Mary Pucel, c. 3800; Mary Pucel, c. 4423; Mary Tomazich, c. 2712; Mary Zupancic, c. 3658.

Pri št. 30: Mary Bledig, c. 3802; Frank Smodey, c. 4749; Cecil Spiga; relly, c. 4524; Irene Spigarelli, c. 3458; Remo Spigarelli, c. 3945.
Pri št. 33: Frank Spiller, c. 4222.
Pri št. 36: Luka Vidovich, c. 3781.
Pri št. 45: Frank Ule, c. 2193.

Znižali smrtnino — Decreased Death Benefit:

Pri št. 3: Caroline Kochevar, c. 2788, iz \$1000 na \$500.
Pri št. 29: Mary Fabian, c. 2976, iz \$1000 na \$250.

Zopet sprejeti za podporo — Reinstated for Benefits:

Pri št. 16: Anton Babich, c. B80; Jennie Babich, c. B81.

Pri št. 29: Aloisa Zadnik, c. 3942.

Sivčev vražek

RUSKO SPISAL MIHAEL OSORGIN.

Z avtorjevim dovoljenjem iz rušine prevela Marija Kmetova.

9. Vojaki.

Z gosposkim enodružinskim domom na Sivčevem Vražku je bil parv daleč v zvezi Dunjašin brat Andrej, pešec Kolčagin.

Do vpoklica je živel v vasi, a vojna ga je dohitela v njegovem trindvajsetem letu. Preden se je do dobra zavedel, je bil že v okopih, a kmalu so jih zapustili in so se umikali.

Seveda — ali so šli naprej ali nazaj, tega prostak Kolčagin ni vedel. Nikoli ni videl sovražnika v bližini, marveč je le slišal o njem. Tudi ni mogel razumeti, zakaj je bila vojna, kar so mu pa zaukazali, je natančno izpolnil. Vztrajen je bil in zadovoljen s hrano. Ker ni bil oženjen in ni imel svoje lastne družine, si je manj želel domov ko njegovi tovariši. Če je bil truden, je spal. Tudi piti je znal, če je imel kaj drobiža ali če so ga povabili. Cenil je častnike, ki svojih podložnikov niso pretepavali; zelo pa je spoštoval tiste, ki so jih tepli, zakaj taki častniki so se mu zdeli pravi.

Na tisoče in milijone je bilo takih ko on — starejših, mlajših, bolj neumnih, bolj brihtnih. Kot celota so tvorili mogočno vojno silo, kot posamezniki pa so bili Ivani, Nikolaji, Vasiliji iz vasiče Vitjaške blizu sela Krutojara. Tisoč in dva tisoč vrst daleč od njih vasi so bili trgi s kamnitimi hišami in velikimi gnojščiki: Blaukirchen, Johannswald. Vojaki teh krajev so imeli medene čelade, bolj šolani so bili, več so razumeli in znali boljše korakati. V celoti kot strašno vojno moštvo, so bili kot posamezniki le Hansi, Wilhelm — majhni posestniki, hlapci, delavci. Še dalje proti zahodu so šli na fronto Jeani in Basili iz mestec Massy in Bievre, bolj južno iz slikovitega obmorskega Pieve di Castello in hribovitega Rocca di San Antonio, kjer so žene spremljale mlade Giovannije, Giuseppeje in Basilije. Novaki so bili zlasti v pričo žensk pogumni in junaški, v njih dušah pa je bila s strašnimi dvomi zastrta brezumnost. Izmisli so si pa veliko preprostih, lahkih besed in precej lepih public, ki jih imajo vsi jeziki in ki nadomeščajo in olajšajo mišljenje. Take besede so si izmišljali odvetniki brez dela, ki so upali priti s pomočjo časopisja v poslansko zbornico. Veliko dobrih, poštenih in pametnih ljudi je bilo prepričanih, da je bilo vse dobro, pošteno in pametno in prav radi tega sta prišla vojna in navdušenje za domovino do pravega pomena.

Pod stavbami diplomatskih pokopališč so bile položene cevi kanalov; po teh se je stekala ogabna tekočina v osrednjo kloako in od tod se je razlivala po njivah, kjer je rastle prekrasna evetoča. In na ta način, potem natančnega očiščevanja sta se birokratska laž in grobija na svoji zadnji postaji spremenili v lepoto hrabrosti in čisto solzo. Omejeni ljudje pa so govorili o prostaki prevari, kar ni bilo pravično; prevara je bila zelo zamotana in veličastna. Zato so se iz ljudi ozkih čel izcimili poraženci, tisti, ki so bili modri, pa so odšli v zatišje; nekateri za več let, nekateri za zmeraj.

Med temi in onimi in tretjimi in četrtnimi in vsimi ostalimi pa je bila razlika tako majhna, tako neopazna, da je usoda, ne da bi iztikala za malenkostmi in se bala, da se moti, — prišodila vsem enako pot. Zavihtela je bič in zapustila na vseh telesih rdečo brzgotino, ki se ni nikoli zacelila.

Tako. Vendar je bila ta reč taka, da je bilo

nekaj vse bolj važnega ko taka razmišljanja. Namreč: vprašanje glede srajc in hlač. Državne zaloge so se kmalu ustavile, vojnih kopalnic pa sploh ni bilo. Da ima človek svojo lastno, doma narejeno srajco, to je nekaj prav posebnega, tega ne moreš razložiti z dvema besedama, a kdor ima kaj pameti, že itak razume to stvar. Če je bila kopalnica ko vesela velika noč, tedaj je bila srajca ko nedelja, ko svež zrak po zatohli kolibi. Zato je Andrej pisal Dunjaši pismo, ki je šlo skozi cenzuro in dospelo v kuhinjo in Sivčevem Vražku in v profesorjevo jedilnico.

Tanjuša je v pričo vseh glasno prebrala pismo; vsi so ga premlevali in Dunjaša je skušala izračunati, koliko bi stalo, če bi bratcu poslala srajco, ki bi jo sama sešila.

Po kosilu je prišla Tanjuša v kuhinjo in je dala Dunjaši denarja, veliko več, kot ga je bilo treba, za dvojce srajc in hlač na enkrat. Tanjuša je bilo sitno. Dunjaša bi bila pa vesela, če bi bila mogla razumeti, zakaj ji gospoda daje denar za bratove potrebščine. Že dolgo je živela pri njih, zdeli so se ji dobri ljudje, večkrat so ji dali kako darilo — bržkone zato, ker so vpoštovali njeno delo. A da so ji dali denar za Andrušjevo srajco, ni bilo tako pojmljivo. In Dunjaša ga je sprejela, kakor bi ga bili podarili njej.

Zdaj je vse gladko šlo. Dunjaša je kupila trpežno blago, šivala na večere, skončila obe srajci in ju poslala. Tanjuša je pozvedela, kako naj pošlje Andreju zavoj na bojišče in je sama napisala naslov. Tudi pismo sta napisali. In Dunjaši se je tako čudno zdelo, kako naravnost na bojišče, kjer je Andruša streljal Nemce.

Tako se je tudi zgodilo. Minil je mesec in spet je prinesel poštar poročilo vojaka: da je Andrej prejel obe srajci, da so mu čisto prav in da bodo kmalu opravili s sovražnikom. Tudi Hans je pisal svoji ženi v Blaukirchen. A najbolje je napisal lepi Giovanni iz Pieve di Castello svoji nevesti. Poslal ji je tisoč poljubov — mille baci — in dodal na koncu:

„... L'amor e invicibile, come la forza italiana“ — ljubezen je nepremagljiva kot moč italijanska.

Sicer pa je bil njegov polk še v okolici Verone. A kaj zato! Razglednica je bila lepa in je imela v levem vogalu savojški grb. Rozina jo je pokazala svoji prijateljici in obe sta bili vzhiceni.

Ko je šla Rozina spat, je položila pismo pod blazino. Zaspala pa je šele po dolgih vdihih. V tisti vasi je bila Rozina najlepše dekle.

10. Pri Tanjuši.

Na rojstni dan Tanjuše (sedemnajst let!) je Sivčev Vražek do jutra poslušal gglasbo, a ne glasbe Edvarda Lvoviča, marveč glasbo nekega najetega klavirskega igralca. V profesorjevi hiši, ki je bila zunaj tako meščanska, se je tega večera prvikrat pojavila vojaška mladina. Veliko je je bilo, sami častniki, največ praporščakov, le Bjeloušin je bil prostovoljec. — Dunjašin brat Andrej je bil radi lahke rane na dopustu in je Dunjaši pomagal streči. Dejal ji je: „Prava reč! Pri nas na fronti, pri štabu, plešejo še vse drugače! In godba, je godba vseh godb, ker je vojaška godba. Tu-le pa res nič ni!“

(Dalje prih.)

“Amerikanski Slovenec” vodi kampanjo proti depresiji, pomagajte mu!

DR. ALLAN J. HRUBY

Specijalist za pljučne in srčne bolezni

Tel. Rockwell 3364
Stanovanje: 1130 No. Lorel Ave.
Tel. Austin 2376, Chicago
Urad: 3335 West 26th Street
Uradne ure: 5 do 9 zveč, razen sredi ob sredah 9 do 11 dop.; ob sobotah 1 do 4 pop.

— New York, N. Y. — Leta 1931 je znana kanadska bogatašinja J. M. Lewis ponudila vladi Nove Fundlandije posojilo 109 milijonov dolarjev. Pretekli teden je bila ta ženska aretirana pod obdolžbo sleparstva.

“Storimo svojo dolžnost, da ohranimo dediščino naših pionirjev, ‘Amer. Slovenca’!”
Rev. J. Černe.

Predpustna razprodaja plošč

Vesel predpustni čas je tukaj. Kdo se ne spominja, kako veselje je vladalo doma v starem kraju v tem času. Kako so godci drobili krasne domače slovenske polke, valčke, koračnice, šotiše itd. Tudi v Ameriki imamo Slovenci to godbo na razpolago in sicer na slovenskih gramofonskih ploščah. Da omogočimo našim rojakom po slovenskih naselbinah priti za male novce do krasne godbe in petja, smo sklenili prirediti za letošnji predpust posebno razprodajo gramofonskih plošč.

Pomnite pa: Ta razprodaja velja za samo v tem oglasu navedene plošče in ne druge. Zato naj naročniki plošč pazijo, da ne bodo naročali takih plošč, ki niso navedene v tem oglasu. Navedite jasno in razločno številko plošč, ki jih bote naročili.

PLOŠČE, KI SO NA RAZPRODAJI SO:

Columbia plošče:

- 25007—Ainc polka, Stajerš, igrata brata Simončić.
- 25084—Nočni čuvaj, Pevec na note, pojo člani kvarteta Jadran.
- 25110—Ljubca kod si hodila, Čez tri gore, pojeta A. Šubelj in A. Madić.
- 25114—Pridi sv. Martin, Dekleta v kmečki brivnici, “Adrija” s spremljevanjem Dajčmana.
- 25116—Dobro srečo za kravo rudočo, Živela je ena deklica, pojo pevci Adrije.
- 25122—Tam za goro zvezda sveti, Naša kri, moški kvartet Adrije.
- 25136—Na klopci sva sedela, Po gorah grmi in se bliska, duet, A. Krnjević in F. Mohorčić.
- 25137—Tam kjer lunica, Škrjanček, poje Vičar, tenor.
- 25146—Tirolski marš, Stari Peter, Louis Belle, tenor.
- 25162—Aniča, Ponočni pozdrav, Louis Belle, tenor.
- 25164—Triglav, Pa kaj mi nuca planinca, poje John Germ, tenor.

Viktor plošče:

- 23008—Dunaj ostane Dunaj, Pod dvojnim orlom, (Adler marš) Citre in Trio.
- 23012—To je nemogoče, dvokoračen ples, Tajna ljubezen, valček, igrana na orkester.
- 23020—Ples v skednju, 1. in 2. del, Adrija pevci, ta plošča je posebno zabavna za mladino.
- 23025—Oh ura že bje, Po jezeru bliz Triglava, poje Mirko Jelačin, tenor.
- 23026—Jurij Benko vzemi Lenko, Pobič sem star šele 18 let, Mirko Jelačin, tenor.
- 23027—Pa kaj to mora biti, Mene pa glava boli, Mirko Jelačin, tenor.
- 23028—Mlinar, Vsi so prihajali, Mirko Jelačin, tenor.
- 81204—Calotta — Šotič, Na bregu, valček, igra Hud. Kvintet.

Do preklica prodajamo zgoraj navedene plošče po

30 centov

TA RAZPRODAJA JE V VELJAVI SAMO DO PREKLICA, DOKLER ZALOGA TEH PLOŠČ NE POIDE.

Naročilom je pridjati potrebni znesek v gotovini ali Money Order. Po C.O.D. teh plošč ne pošiljamo, razven če želi prejemnik poštne stroške za C.O.D. plačati sam, ki jih v takem slučaju dodamo računu.

Vsa naročila pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 West 8th Street, Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmeranih cenah.

Telefon: 377-J — 4080-W.

KADAR POTREBUJETE BANČNO POSTREŽBO,

Vam je naša na razpolago. Kadar želite vložiti denar, kupiti denarno nakaznico, preskrbeti si Traveler's check, najeti varnostno shrambo, ali potrebujete nasvetov v finančnih zadevah, Vam bodo naši uradniki in uslužbenci nudili vljudno postrežbo.

Merchants & Miners Bank

Calumet, Michigan

DVE PRIROČNI PODRUŽNICI

Hecla Street, Laurium

Sixth Street, Calumet

O TEM IN ONEM

ZGRADBA VESOLJSTVA

Znanost je ugotovila, da je naš sončni sistem samo delček sistema Rimske ceste, ki ima obliko ploske leče s premerom 10,000 do 20,000 svetlobnih let in z debelino v iznosu petinke te vrednosti. Istočasno, ko je znanost to ugotavljala, pa je prodrla do zvezdnih sistemov, ki so oddaljeni milijone svetlobnih let od nas. Pri tem je začela proučevati tvorbe, kakor obse skupke zvezd, oblakom podobne mase, ki se niso svetile, in spiralne pramegle, pred katerimi je naš zvezdni sistem kmalu izgubil svoj pomen. Kajti izkazalo se je, da so n. pr. obliki krpice zvezd oddaljeni do 200,000 svetlobnih let od njega, da pa dinamično se spadata k nam. Spiralne pramegle pa so od nas neodvisne, samostojne tvorbe. Najbližja Andromedova pramegla je že skoraj milijon svetlobnih let oddaljena od nas in samostojen zvezdni sistem s premerom 25,000 svetlobnih let.

Tako se nam je pokazalo, da je zgradba vesoljnosti veliko bolj komplicirana, nego smo menili prej in da je tudi kosmos živ, t. j. nekako razvijajoče se bitje, ki je danes samo v določeni eksistenčni fazi, o kateri ne vemo, kakšen je nje končni smoter. Tudi sistem Rimske ceste je neke vrste spiralna pramegla. Čudna lastnost teh pramegl je ta, da kažejo izrazito naklon k temu, da bi ubegnile iz vesoljne prostornosti, ki je znanstvenemu preiskovanju dostopna in ki ima podobno krogle s premerom kakšnih 100 milijonov let. Zdi se, kakor da bi se ta prostornina razširjala in to še bolj vzbuja vtis nenotnosti, neuravnovešenosti in začasnosti tega vesoljstva.

ZGODBA DANAŠNJEGA ČASA

Na Dunaju se je nedavno odigral svojevrsten prizor. V neko trgovino na Mariahilferci je prišla mlada 16letna praktikančinja in prosila dozo pudra. Namestu plačila je obljubila dati voditelju trgovine poljub. Ravnatelj pa je gentlemansko odklonil takšno plačilo in ji je dozo poklonil. Dekle se je nato odstranilo iz trgovine in pripovedovalo o dobrotljivosti ravnatelja štirim svojim znancem, ki so drug za drugim prišli v trgovino in grozili ravnatelju, da bodo stvar razkrinkali, če se jim ne odkupi. Zahtevali so denar in še povrhu razne predmete in izloženega okna. Slednji se je zadeva možu uprla. Ovadil je nadlegovalce policiji. Ta jih je prišla in ugotovila, da sta med štirimi znanci obdarovane praktikančije dva brezposelna ter en krojaški in en kovaški pomočnik. Vsi štirje so bili aretirani zaradi izsiljevanja.

VOHUNOV DOŽIVLJAJ

Komisija, ki je pod vodstvom lorda Lyttona preiskovala mandžurski konflikt je imela neprestano za petami legion japonskih vohunov. Žena ameriškega člana komisije McCoya se je nekega dne nepričakovano vrnila v Peking, kjer je stanovala v hotelu. Zasačila je v sobi svojega apartamenta “kitajskega” hotelskega slugo, ki se je delal nevednega in začel v zadregi brisati prah s pohištva. Oster pogled je dami takoj razodel, s kom ima opravka. Privoščila si ga je zato temeljito. “Skraini čas je že, da ste začeli pospravljati mojo sobo,” je dejala. Nato mu je ukazala temeljito očistiti pod, katerega je možakar likal dve uri, da mu je lil pot z obraza. Potem je moral premikati težko omaro iz kota v kot, na zahtevo pa je moral tudi prestaviti posteljo in končno očisti-

ti strop. Ko je bilo vse to pri kraju je zvitja Američanka od slovila izmučenega “slugo” z besedami: “Tako, zdaj lahko greste in hvala za vse, stotnik Kitakava.”

ZAKAJ PETELIN POJE?

Ruski učenjak Sinicin iz Min-ska je objavil delo, v katerem poroča o svojih raziskovanjih petelinjega petja. Na poskusnem petelinu, ki ga je zaprl v svojo sobo, je ugotovil, da se oglasa v rednih, enournih presledkih med 11. zvečer in 5. zjutraj. Razlika napram točnemu času je znašala kvečjemu 10 minut. Pred 11. uro je bil nem, po 5. pa je pel zelo neenakomerno. Kakor domneva Sinicin, ne vplivajo na petelinje petje niti svetloba, niti sprememba zračnega tlaka, niti pogovori ljudi ali glasba. Med 2. in 4. uro zjutraj je bilo petje najglasnejše in ga je spremljalo prhutanje s peruti. Točnega vzroka, zakaj petelin poje, Sinicin ni dognal, pač pa domneva, da ima tu glavno vlogo vrtenje zemlje ali pa kakšno neznanu žarenje. Ni izključeno, da je enakomernost petelinjih klincev vplivala v pravadnih časih na to, da so si ljudje dan razdelili v 24 enakih odsekov, današnjih ur.

POLICIJA UBILA BANDITA

Chicago, Ill. — Nadaljnji učinek intenzivne borbe proti zločincem tukajšnjega mesta, katero je odredil župan Cermak, se je dosegel, ko je policija spravila spota nevarnega zločinca, 32letnega Wm. Nydicka, katerega so iskali več kakor leto dni, ko je oropal neko trgovino na Roosevelt Rd. Detektiv Miller je zvedel, da se bo ta bandit nahajal v sredo zvečer v neki sobi hotela na 4140 Roosevelt Rd. Vzel je s seboj par drugih mož in vdrl v Nydickovo sobo, ter mu pričel čitati warrant. Nydick razjarjen poseže po warrantu in ga raztrga. Nato skoči proti predalu, v katerem so pozneje našli samokres, a detektiv je bil bolj uren in je oddal na bandita tri strele, za katerimi je ta par ur pozneje umrl.

NENAVADEN DOŽIVLJAJ

Sir Joseph Byrne, guverner angleške kolonije Kenje v Afriki, je napravil izlet v okolico glavnega mesta Mairobija, ko sta planila iz grmovja preko ceste dva leva samec in samica. Avto je šel levinji čez nogo, ker se ni mogel dovolj hitro ustaviti. Na njeno rjovenje so prišli trije levi, ki so obdali avto, da ni mogel naprej ne nazaj. Na njeno rjovenje so prišli trije levi, ki so obdali avto, da ni mogel naprej ne nazaj. Na njeno rjovenje so prišli trije levi, ki so obdali avto, da ni mogel naprej ne nazaj.

“Storimo svojo dolžnost, da ohranimo dediščino naših pionirjev, ‘Amer. Slovenca’!”
Rev. J. Černe.

BLAZNIKOVE

Pratike

ZA LETO 1933

smo prejeli te dni in jih že razpošiljamo. Pratika stane

20c

s poštino vred.

Razpečevalcem, ki jih naroče najmanj en ducat, dobjo poseben popust.

Naročila je poslati na:

Knjigarna Amer. Slovenec

1849 W. 22nd Street,

CHICAGO, ILL.

TISKARNA AMERIKANSKI SLOVENEK

izvršuje vsa tiskarska dela točno in po najzmernejših cenah. Mnogi so se o tem prepričali in so naši stalni odjemalci.

Društva — Trgovci — Posamezniki

dobijo v naši tiskarni vedno solidno in točno postrežbo. Priporočamo, da predno oddate naročilo drugam, da pišete nam po cene. Izvršujemo prestave na angleško in obratno. Za nas ni nobeno naročilo preveliko, nobeno premaio.

Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.